

Gemeente **Oudewater**

Bezoekadres: Waardsedijk 219,
3421 NE Oudewater
Postadres: Postbus 100,
3420 DC Oudewater

Telefoon: 14 0348

E-Mail: info@oudewater.nl
Website: www.oudewater.nl

KvK-nr: 53878388
IBAN-nr: NL88BNGH0285006789

Onderwerp: Reactie op keuze gebied windenergie in Oudewater

Uw kenmerk:	Uw brief van:	14 januari 2025
	Geregistreerd onder nr:	D/25/169754
Documentnr.: D/25/171992	Behandeld door:	/ Doorkiesnummer:
Zaaknr.: Z/25/077900	J. Dorman	/ 0348 - 42

Datum: 7 februari 2025

Geachte voorzitter,

Het college van B&W maakt bezwaar tegen het inpassingsbesluit van GS om windenergie mogelijk te maken in de gemeente Oudewater (het gebied dat de provincie aanduidt met nummer 8) en vraagt de provincie om dit besluit weer in te trekken. Dit om de volgende redenen:

1. Gemeente Oudewater ligt op koers om aan (meer dan) de afspraken binnen de RES te voldoen.
2. Het inpassingsbesluit brengt risico's met zich mee voor het behalen van het RES-bod en het vertrouwen van de inwoners in de overheid.
3. De provincie heeft de in de RES U16 afgesproken procedures niet gevolgd bij de totstandkoming van het inpassingsbesluit.
4. De provincie houdt zich niet aan eigen regels.
5. De provincie negeert gekregen adviezen.
6. In de samenwerking met Oudewater heeft de provincie onjuist gehandeld

1. Oudewater ligt op koers

In het raadsbesluit 'Bijdrage Oudewater aan regionale energietransitie U16'¹ heeft de gemeenteraad besloten om voor 2030 19 GWh aan duurzame opwek te realiseren als bijdrage aan het gezamenlijke bod van de gemeenten in de Lopikerwaard. Dit komt neer op respectievelijk 50% van het verwachte energiegebruik in de gemeente Oudewater in 2030.

In januari 2025 is gebleken dat de gemeente Oudewater sterk vooruitloopt op deze gestelde doelen. Uit de raadsinformatiebrief "Voortgang opwek duurzame elektriciteit" blijkt dat de verwachte opwek in Oudewater voor 2030 op dit moment tussen de 26,9 en 30,3 GWh ligt. Ook uit de RES Herijking blijkt dat Oudewater op koers ligt. Een gebied voor zonnepanelen is inmiddels middels een toetsingskader opengesteld voor vergunningaanvragen. Oudewater ligt dus op koers om aan meer dan de verplichtingen

¹ <https://gemeenteraad.oudewater.nl/stukken/Besluiten-Gemeenteraad/13-Raadsbesluit-Bijdrage-Oudewater-aan-regionale-energiestrategie-U16.pdf>

van de RES te voldoen². Hiermee neemt Oudewater haar verantwoordelijkheid. Dit betekent dat, in lijn is met motie M24-21 van Provinciale Staten ('Wie goed doet, goed ontmoet'³) Oudewater pas als laatste aan de beurt is voor extra windenergie.

2. Risico's inpassingsbesluit

Ondanks de inzet van Oudewater heeft de provincie besloten om voor windturbines te kiezen in gebied 8. En dit terwijl dit gebied door de gemeente al was opengesteld voor de ontwikkeling van zonne-energie. Het gebied was namelijk, na een zorgvuldig besluitvormingsproces van de gemeente, al afgevalen voor ontwikkeling van windenergie. Het besluit van de provincie negeert daarmee de uitkomst van die lokale afweging. Als gevolg ontstaat er weerstand onder inwoners en mogelijk onder de grondeigenaren in het gebied. Hierdoor komt de tijdige realisatie van het zonneveld, en daarmee ook de realisatie van ons RES-bod in gevaar.

Door dit besluit worden onze inwoners bovendien geconfronteerd met een ontwikkeling die afwijkt van onze lokale afweging (waarvan het participatieproces al afgerond is). Dit is moeilijk uit te leggen aan onze inwoners en maakt dat bewoners het beeld krijgen van een onbetrouwbare overheid. Verder hebben onze inwoners zorgen over de massaliteit van de windturbines, de gezondheidseffecten en de slagschaduw. Onze inwoners zijn ook uw inwoners. Door uw besluit zijn hun vragen nu uw vragen en hun zorgen uw zorgen. Vergeet daarbij ook de inwoners van Waarder en omgeving niet. Hoewel ze niet in onze provincie wonen, merken ze wel de gevolgen.

3. Afgesproken RES-procedures niet gevolgd

Een provinciaal besluit kan alleen genomen worden als een eventueel provinciaal belang niet op een doelmatige en doeltreffende wijze door het gemeentebestuur kan worden behartigd. Van zo'n situatie is hier nog lang geen sprake, omdat we afspraken gemaakt hebben in de RES U16 over het opvangen van tegenvallers.

De provinciale rol is dus niet om op deze manier en in deze fase windturbines in te passen. Gemeenten, waterschappen, Stedin en de provincie hebben zich verenigd in de RES U16 om gezamenlijk te bepalen hoeveel en waar we duurzaam grootschalig energie willen opwekken. Van samenwerking en afstemming is nu geen sprake.

In de RES 1.0 is de totale opgave in blokken opgedeeld. Bouwblok 3 is de bijdrage van gemeenten die voortkomt uit de lokale zoekprocessen. De andere overheden hebben daarin geen rol. Er wordt herhaaldelijk genoemd dat de provincie bevoegd is voor grootschalige windenergie, maar dat wordt gedaan in de context van de uitkomst van gemeentelijke zoekprocessen. Zo heeft in de RES U16 één gemeente (Wijk bij Duurstede) de provincie gevraagd de ruimtelijke procedure te doen voor wind. Als de provincie dat anders had gewild, had ze in de RES 1.0 een bouwblok moeten toevoegen met 'provinciale zoekprocessen wind'. Dan had ze op dat moment het gesprek kunnen voeren met inwoners en andere overheden.

We hebben met de RES U16 afgesproken in 2025 te kijken hoe het gaat. "Ook is afgesproken om in 2025 opnieuw te kijken naar de in de RES 1.0 aangewezen gebieden voor grootschalige opwek. En, met elkaar de aangewezen locaties voor zonnevelden of windturbines te herbevestigen of (als het nodig is) te wijzigen. Ook maken we een doorkijk na 2030. Dit noemen we de RES Herijking"⁴. Dat is het afgesproken proces van bijstellen.

Daarnaast is er in de RES U16 een opschalingsprocedure bedacht als de opgave om welke reden dan ook, niet ingevuld zou kunnen worden⁵. Ondersteunend bedoeld en pas nádat alle stappen zijn genomen is daarin het wettelijk instrumentarium van de provincie benoemd. Er had dus eerst (boven)regionaal overleg moeten plaatsvinden. De provincie heeft deze procedure niet gevolgd, noch heeft ze geprobeerd

² [A02-RIB-Voortgang-opwek-duurzame-elektriciteit-169844.pdf](#)

³ [Provinciale-Staten-motie-M24-21-wie-goed-doet-goed-ontmoet-ingediend-door-VVD-50PLUS.pdf](#)

⁴ [RES Herijking | Energie Regio Utrecht](#)

⁵ [Publicaties | Energie Regio Utrecht](#)

de procedure verder te brengen via de RES U16. In plaats daarvan begint de provincie haar eigen herijking en verbindt daar conclusies aan over windenergie. Dat doorkruist de zorgvuldige procedures van de RES.

Tenslotte negeert de provincie haar rol als gelijkwaardige deelnemer in de RES U16. De RES U16 heeft een herijkingsproces, maar de provincie maakt nu zelf een tussenbalans op. De RES U16 heeft een procedure om tekorten in te lopen, maar de provincie schrijft zelf brieven naar gemeenten. Door de rol van toezichthouder aan te nemen volgt ze nu haar eigen weg.

4. Provincie houdt zich niet aan eigen regels

Behalve dat de provincie zich niet aan de RES-procedures houdt, houdt zij zich ook niet aan de eigen regels.

De omgang van GS met de motie 'Wie goed doet, goed ontmoet', bevreemdt ons.⁶ Op blz. 9 staat dat Oudewater niet aan de eis van de motie voldoet, omdat er geen vergunning is verleend. Maar het dictum van de motie stelt dat het gaat om "reeds concrete plannen en inzet" om gemeenten als allerlaatste te overwegen voor een inpassingsplan. GS heeft die voorwaarde versmald naar "geen vergunningen verleend". Wij willen graag horen waar Oudewater dan niet concreet genoeg is wat plannen en inzet betreft. Eens te meer omdat op blz. 5, wanneer GS de resterende opgave uitrekent, staat dat het zonneveld in Oudewater zo concreet is dat het van categorie 2 naar categorie 1 kan verhuizen. Dat is ook terecht, want met het openstellen van het gebied in 2024 voor vergunningverlening, ligt de gemeente ruim op koers om voor 2030 een zonneveld te realiseren. Zoals eerder genoemd, komt dit zonneveld door het besluit van de provincie nu juist in gevaar.

5. Provincie negeert gekregen adviezen

Het besluit van GS verhoudt zich niet tot de adviezen die ze als deelnemer van de RES U16 ter harte zou moeten nemen.

Het Groene Hart is een te beschermen gebied van rijksbelang (NOVEX Groene Hart). Ook in de RES 1.0 is daar aandacht voor. "De energietransitie in het Groene Hart vraagt dan ook om een zorgvuldige afweging en afstemming tussen betrokken gemeenten en provincies" (...) "Kijk over grenzen heen en zie het Groene Hart als geheel; b. Respecteer de verscheidenheid en investeer in ruimtelijke kwaliteit; c. Verbind de energie-opgave aan andere grote opgaven en kom zo tot integrale gebiedsperspectieven; (blz. 40 RES 1.0)⁷. In het aangehaalde rapport⁸ adviseren de provinciale adviseurs ruimtelijk kwaliteit in hun 'testbeeld windenergie' op deze locatie in Oudewater geen windenergie. Ook in de RES 1.0 (blz. 164), blijft de landschappelijke lijn voor wind langs de A12 en niet met een knik langs het spoor.

Verder is het moeilijk te begrijpen dat de Nieuwe Hollandse Waterlinie een eigen rapport verdient (Cultuurhistorisch onderzoek Utrechtse vechtzone) over zichtlijnen en grote inbreuken op het landschap, maar dat de Oude Hollandse waterlinie vergeten wordt. Als je kijkt naar het landschap is de UNESCO-status van de Nieuwe alleen een gradueel verschil ten opzichte van de Oude Hollandse Waterlinie. Ook in de omgeving van het door de provincie aangewezen gebied zijn inundatiegebieden en stellingen te zien⁹ en waardevolle landschappen¹⁰.

6. Omgang met Oudewater

Wij hebben begin 2024 van tevoren bij de provincie gecheckt of ons eigen voorkeursgebied voor wind kansloos zou zijn. Dat was niet het geval. Daarop hebben wij bij de provincie gemeld met dit gebied aan

⁶ [Provinciale-Staten-motei-M24-21-wie-goed-doet-goed-ontmoet-ingediend-door-VVD-50PLUS.pdf](#)

⁷ [handlerdownloadfiles.ashx](#)

⁸ [Regionale energiestrategieën en het Groene Hart \(november 2020\).pdf](#)

⁹ [Oude-Hollandse-Waterlinie-Kaart-16721673-v20210520-scaled.jpg \(1810×2560\)](#)

¹⁰ [OHW-kanskaart-met-toelichting-180319SMALL.pdf](#)

de slag te gaan¹¹, beginnend bij de natuurwaarden in het gebied. Helaas ontving Oudewater in december 2024 een brief van de provincie met de boodschap dat het gebied toch kansloos was omwille van natuurwaarden en stiltegebied¹² (waar de provincie vergunning voor moet geven). Na de kerstvakantie volgde ineens de brief met het besluit dat elders op het grondgebied van Oudewater windturbines ingepast moeten worden¹³.

De afspraak is dat gemeenten die bezig zijn met windenergie de ruimte zouden krijgen van de provincie om hun eigen proces te doorlopen. Het lijkt erop dat de provincie door een streep te zetten door onze plannen, de weg vrijmaakt voor het inpassingsbesluit.

Conclusie

Oudewater heeft een uitgebreid en inhoudelijk proces met inwoners achter de rug voor de opgave tot 2030. We liggen op koers om de afgesproken RES-doelen te halen, en zelfs meer dan dat. We hebben na de oproep van de provincie een stap naar voren gedaan met het eerder starten met ons eigen zoekgebied voor wind. De provincie houdt zich niet aan de afspraken in de RES U16, aan de eigen kaders en ontvangen adviezen bij het genomen inpassingsbesluit. Dat is nadelig voor de bestuurlijke relaties in de provincie, het maakt ons tot onbetrouwbare overheid en het is schadelijk voor het realiseren van de opgave voor duurzame energie in de toekomst. Dit alles in ogenschouw nemend verzoeken wij u dan ook met klem uw besluit tot inpassing in te trekken.

We horen graag uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,

Wethouder B.C. Lont

¹¹ [B2-Brief-Reactie-provincie-Utrecht-gemeente-Oudewater-3.pdf](#)

¹² [Microsoft Word - Brief analyse voorkeursgebied gemeente Oudewater 20241202 \(1\)](#)

¹³ [A01-1-Brief-provincie-aan-gemeente-Oudewater-20250114.pdf](#)